

Música al claustre de l'IEC

6 i 20 de juliol, i 14 de setembre de 2023

20 hores

Institut d'Estudis Catalans



El cicle *Música al claustre de l'IEC* d'enguany està dedicat principalment a la commemoració de la visita que Albert Einstein va fer a Barcelona el 1923, convidat per l'Institut d'Estudis Catalans a exposar les seves teories, quan ja era un científic mundialment reconegut per les noves orientacions que havia introduït en la física. Aquesta visita va reforçar els lligams entre Einstein i els investigadors catalans, així com amb la Catalunya de l'època.

Imatge de la portada: Albert Einstein (1879-1955), físic i violinista.

MÚSICA AL CLAUSTRE DE L'IEC

El primer concert del cicle és un homenatge a la figura d'Albert Einstein en ocasió del centenari de la seva visita a Barcelona i a la música que l'acompanyà sempre en la seva activitat intel·lectual. Format en un ambient familiar de jueus no ortodoxos, compaginava les lectures filosòfiques de Schopenhauer amb les lliçons musicals de la seva mare. Amb sis anys ella mateixa, que era pianista, li va organitzar les primeres classes de violí. Als tretze anys va descobrir les sonates per a violí de Mozart i, a partir d'aleshores, la música es convertí en una de les seves passions. Einstein comentava sovint que, si no hagués estat científic, hauria estat músic. «La vida sense música és inconcebible per a mi», deia, «visc els meus somnis en la música, veig la vida en imatges de música». El seu gust musical era d'estil clar i concís; considerava que la capacitat d'admiració vers «el misteri» és el sentiment fonamental, arrel de tota activitat científica i artística. La seva obra i el seu violí li van donar la felicitat més gran.

D'altra banda, escriví: «Els meus ideals són el bé, la bellesa i la veritat». Desdenyava els objectius de possessió, èxit públic i luxe. Fins i tot, rebutjà la presidència que li oferiren del nou estat d'Israel. Mantingué els seus ideals de pau i justícia a tot el món treballant sempre silenciosament per l'avenir de la humanitat. Com va comentar Bertrand Russell, malgrat ser un geni, actuava sempre amb una completa simplicitat.

El segon concert del cicle és a càrrec de la Cobla Marinada. Fundada a Badalona l'any 1981, ha participat en els aplecs més importants que se celebren arreu del país. La formació destaca per un repertori musical extens, amb obres de compositors clàssics i contemporanis, i pel seu compromís en la divulgació del repertori patrimonial de la cobla catalana. Al llarg dels anys ha estat dirigida per destacats professionals i ha actuat als principals auditoris de Catalunya. Dirigida actualment per Marc Timón, la primera part del programa que oferirà inclou un monogràfic amb les sardanes de Robert de la Riba (1912-1999).

El darrer concert està dedicat als cants del poeta Carles Riba, al seu entorn i la seva petja, amb música de Rafael Subirachs. L'obra *Cants de la partença, l'absència i el retorn* gira al voltant dels tres vectors de l'obra del poeta, exposats successivament: els tres cicles del viatge suggerit, més un pròleg i un epíleg.

ROMÀ ESCALAS

6 de juliol de 2023

COMMEMORACIÓ DE LA VISITA D'EINSTEIN A BARCELONA

Les obres d'aquest concert commemoratiu de la visita d'Albert Einstein a Barcelona el 1923 ens transporten als sons i les imatges musicals més estimats per Einstein. Músiques sovint tocades a casa seva, en les quals ell mateix interpretava la part del violí. Considerava que la música era necessària per a donar sentit a la vida i il·luminar el pensament. Einstein celebrava concerts de música de cambra a casa seva per deixar volar la ment a partir dels seus repertoris favorits: Mozart, Schubert i Beethoven. Com per miracle, s'han conservat el piano i les partitures d'aquests concerts casolans, fet que ens ha inspirat i ajudat a reconstruir aquest món musical tan estimat per ell.

Bernat Prat, *violí*

Oriol Prat, *violoncel*

Albert Guinovart, *piano*

PROGRAMA

W. A. MOZART *Trio en si bemoll major, KV 502*

Allegro II

Larghetto III

Allegretto IV

F. SCHUBERT *Trio en si bemoll major, op. 99-D 898*

I. Allegro moderato

II. Andante un poco mosso

III. Scherzo. Allegro

IV. Rondo. Allegro vivace

Albert Guinovart és un dels músics actuals més complets i polifacètics. La seva activitat professional es divideix entre la seva dedicació com a pianista de repertori, com a compositor i com a docent. Format a Barcelona, marxà a Londres per estudiar amb Maria Curcio. Ha tocat per tot el món en recitals i amb diferents orquestres dirigides, entre altres, per Hogwood, Decker, Petrenko, Foster, Pons, Mas i Ross. Ha col·laborat amb artistes com Victòria dels Àngels, Barbara Hendricks, Juan Diego Flórez i Nacho Duato. És conegut pels seus premis musicals: *Mar i cel*, *Flor de nit*, *Gaudí*, *Paradís*, *La Vampira del Raval* i *Scaramouche*. Com a artista resident al Palau de la Música, el 2018 va estrenar el seu *Rèquiem*, que afegeix a un catàleg amb obres com *Te Deum*, *Missa Brevis* o *Gloria*. Són conegudes les seves incursions a la televisió i el cinema. Té tres premis Butaca i dos Max, el Premi Ciutat de Barcelona, i enguany ha rebut el Premi Alícia de l'Acadèmia Catalana de la Música com a millor autor; és Steinway Artist.

Bernat Prat Sabater va començar a tocar el violí a Capellades (Barcelona) amb Sergi Bello. Es va graduar amb les millors qualificacions a l'ESMUC, on va estudiar violí amb Eva Graubin i música de cambra amb Kennedy Moretti i el Quartet Casals. Del 2014 al 2016, va ser alumne de Rainer Schmidt a la Hochschule für Musik Basel, on va completar el màster de violí amb alta distinció. És membre fundador del Cosmos Quartet i ha format part d'orquestres com la Jove Orquestra Nacional de Catalunya, la Joven Orquestra Nacional de España, la Schleswig-Holstein Musik Festival Orchestra, l'OBC i l'Orquestra de Cadaqués.

Oriol Prat Sabater va finalitzar els estudis superiors a l'ESMUC amb Damián Martínez el 2012 i va rebre classes de música de cambra amb el Quartet Casals i Kennedy Moretti. L'any 2013 va començar com a violoncel·lista al Cosmos Quartet i va treballar amb Lluís Claret. El 2015 va acabar el màster en interpretació a la Stuttgarter Musikhochschule amb el reconegut violoncel·lista Claudio Bohórquez. Ha estat membre titular de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya i des del 2010 és integrant de la Joven Orquestra Nacional de España.

20 de juliol de 2023

COBLA MARINADA

Direcció: Marc Timón

Albert Fontelles-Ramonet, flabiol

Joan Carles Galas i Marta Fina, tibles

Isaac Vilanova i Joan Benavides, tenores

Jordi Barnola i Tània Camacho, trompetes

Gabriel Almeida, trombó

Martí Villegas i Martí Fontclara, fiscorns

Alexa Ruscaleda, contrabaix

PROGRAMA

Primera part. Monogràfic de les sardanes de Robert de la Riba (1912-1999)

1. *Vall de Carme*
2. *Camp de Tarragona*
3. *Fontnegra*
4. *Fontalba*
5. *En Pere Gallerí*
6. *Bella companyia*

Segona part

1. *Festa a ciutat, d'Antoni Ros-Marbà (1937-)*
2. *Puigneulós, d'Eduard Toldrà (1895-1962)*
3. *Evocació, de Joaquim Serra (1907-1957)*
4. *Calonge i Sant Antoni, de Marc Timón (1980-)*
5. *Akelarre, de Francesc Cassú (1965-)*
6. *Juny, de Juli Garreta (1875-1825)**

* En commemoració del concert que la Coblà Barcelona va oferir a Albert Einstein el 28 de febrer de 1923, a Barcelona.

Cobla Marinada. Fundada l'any 1981, és una de les cobles més actives de Catalunya. Actualment participa en els aplecs i les audicions més importants que se celebren arreu. La formació destaca per un repertori musical extens, incloent-hi peces de compositors clàssics del repertori específic de la música de cobla i també de compositors contemporanis. Al llarg dels anys ha estat dirigida per destacats professionals com Joan Pich i Santasusana, Antoni Ros-Marbà, Salvador Brotons i Diego Martín-Etxebarria. Ha col·laborat amb solistes i formacions com el pianista Albert Guinovart, el trio de jazz Ramon Escalé, el Cor de Cambra ARSInNOVA, la Polifònica de Puig-Reig o la companyia de dansa Factoria Mascaró, entre d'altres. La Cobla Marinada sempre ha vetllat per la creació de noves produccions i ha rebut diferents premis i reconeixements per aquesta feina. N'és un exemple *Retrats d'un sentiment*, produïda juntament amb la Colla Violetes del Bosc, o la recuperació de la rotllana bosquetana *La viola d'or*, amb música d'Enric Morera i lletra d'Apel·les Mestres, guardonada amb el Premi Capital de la Sardana 2016 i el Premi de la Crítica al millor disc de l'any 2016 de música clàssica.

Marc Timón (Castelló d'Empúries, 1980). Format en periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona i en composició a l'ESMUC. Les arrels empordaneses van fer que estimés i conreés la música per a cobla, i va arribar a ser tible solista de la Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona.

La passió per la música i el cinema el van portar a travessar l'Atlàntic amb l'objectiu de trobar el seu lloc com a compositor de bandes sonores de pel·lícules. Viu a Los Angeles des del 2015 i des d'aleshores ha anat consolidant cada vegada més la carrera de compositor a Hollywood. Guanyador del Premi Jerry Goldsmith, les bandes sonores de Marc Timón són una compilació del bo i millor de la llarga tradició de composició per al setè art, gràcies al seu envejable domini del repertori musical clàssic i a la capacitat de posar-lo al servei dels requeriments expressius del segle XXI.

14 de setembre de 2023

**CANTS DE CARLES RIBA, DEL SEU ENTORN I LA SEVA PETJA
(en el 130è aniversari del naixement de Carles Riba)**

A la primera i tercera part del concert, l'obra *Cants de la partença, l'absència i el retorn*, segons Jaume Medina —un dels màxims estudiosos de l'obra ribiana—, gira entorn dels tres vectors de l'obra del poeta. Exposats successivament, presenta els tres cicles del viatge suggerit, més un pròleg i un epíleg. L'obra es compon d'un conjunt de vint-i-quatre cants, dels quals s'interpretarà una selecció feta expressament per a l'ocasió. Aquesta obra de Rafael Subirachs es va estrenar al Teatre Poliorama de Barcelona dins el cicle de concerts de l'Olimpíada Cultural, durant els Jocs Olímpics de Barcelona del 1992, i va ser reposada l'any 2018 a la catedral de Chartres en ocasió del trentè aniversari de la Société Laillet Bordier.

La segona part del concert, a càrrec del Cor Madrigal, proposa diverses obres de poetes i compositors d'un segle ençà. De Carles Soldevila a Palau i Fabre, i de Joaquim Serra al jove compositor Joan Magrané. Totes aquestes composicions, amb una acurada relació entre text i música, ens ofereixen la millor tradició coral de casa nostra.

PROGRAMA

Primera part

Cants de la partença, l'absència i el retorn (selecció de catorze cants)

Poemes extrets dels llibres primer i segon de l'obra *Estances* de Carles Riba

Música: Rafael Subirachs (1948-)

Intèrprets:

Montserrat Bertral

Cor Madrigal

1. Pròleg. Cants de la joia 1. Cants I, II i III
2. Cants de la partença. Cants IV, V, VI i VII
3. Cants de l'absència. Cants XI i XIII

Segona part

Selecció de peces corals de l'entorn i l'època del poeta

Intèrprets:

Cor Madrigal

Direcció del cor: Pere Lluís Biosca

1. *Capvespre*

Música de Joaquim Serra (1907-1957)

Poema de Carles Soldevila

2. *Amor mariner*

Música de Manuel Oltra (1922-2015)

Poema de Pere Quart

3. *Si estic mort no em despertes*

Música de Mariona Vila (1958-)

Poema de Vicent Andrés Estellés

4. *Mai no arribarà la fi del món*

Música de Joan Magrané (1988-)

Poema de Màrius Sampere

5. *Lullaby*

Música d'Albert Guinovart (1962-)

Poema de Josep Palau i Fabre

6. *La sardana de l'abril*

Música de Lluís Maria Millet (1906-1990)

Poema de Joan Llongueres

Tercera part

Cants de la partença, l'absència i el retorn (continuació i final)

Intèrprets:

Rafael Subirachs

Cor Madrigal

4. Cants de retorn. Cants XVIII i XXI

5. Epíleg. Cants de la joia 2. Cants XXII, XXIII i XXIV

Rafael Subirachs, compositor, baríton i piano. Va néixer a Vic el 22 de juliol de 1948. Va exercir d'escolà a l'Escolania de Montserrat (1958-1960) en qualitat de soprano solista, sota la direcció musical del pare Ireneu Segarra. A partir del 1967 ingressà al grup Els Setze Jutges, formació pionera de cançó popular moderna en llengua catalana, que es va identificar amb la lluita contra la dictadura de Franco i va marcar noves línies ètiques i estètiques d'actuació i de representació de la música popular peninsular. A començament dels anys vuitanta, s'inicia com a compositor simfònic i dramàtic, compaginant aquesta tasca amb l'activitat de cantautor i d'interpret, cercant sempre, com a principal característica del músic, l'autenticitat del so propi de la música catalana i la que es desenvolupa a Catalunya, tant pròpia com forana.

Montserrat Bertral Ribas, *mezzosoprano*. Llicenciada en història de l'art, estudià piano a l'Acadèmia Marshall de Barcelona, que, juntament amb els seus mestres de cant i d'actuació, seran una inspiració constant en la seva carrera artística. Inicia els estudis de cant a Barcelona, i l'interès per la música antiga la porta a diplomarse en cant barroc. Ha participat en produccions teatrals i operístiques al Gran Teatre del Liceu, l'Auditori de Barcelona, el Palau de la Música Catalana, l'Auditori Nacional de Madrid, l'Opera Theater Basel, el Festival de Peralada, el Festival de Música Antigua de Daroca, el Festival de Música Religiosa de Cuenca, el Teatre Lliure de Barcelona, el Festival d'Òpera de Butxaca de Barcelona i el Teatre Romea de Barcelona. Col·labora habitualment amb Collegium Vocale Gent, sota la direcció de Philippe Herreweghe.

Cor Madrigal, sota la direcció de Pere Lluís Biosca. Va ser fundat per Manuel Cabero el 1951 i del 1993 al 2019 Mireia Barrera en va ser la directora titular. El cor mostra predilecció pel repertori dels segles xx i xxi, amb un interès especial en la divulgació dels autors catalans. Paral·lelament, manté una important activitat en el camp simfònic, principalment en col·laboració amb l'OBC. Ha estat dirigit per grans batutes com Celibidache, Cambreling, Decker, Foster, Hager, King, Kovács, Mas, Ono, Pinnock, Pons o Ros-Marbà. En l'etapa en què Manuel Cabero va ser al davant del cor, va cantar en l'estrena mundial d'*Atlàntida* de Falla. Ha col·laborat amb l'OBC i Pablo González en un treball sobre Enric Granados per al segell NAXOS. Al Liceu ha participat en les òperes *Kàtia Kabànova*, *Oedipe* d'Enescu, *Le portrait de Manon* i *Les mamelles de Tirésias*, i en la cantata *La pesta* de Gerhard.

Venda d'entrades per Internet a www.iec.cat,

Preus de les entrades i bonificacions:

Públic general

Una entrada: 12 €

Preu especial per als tres concerts: 30 €

*Acompanyants de membres i de col·laboradors de l'IEC,
i socis de les societats filials*

Una entrada: 10 €

Preu especial per als tres concerts: 25 €

El preu de l'entrada inclou una copa de vi o cava per gentilesa de:

Castell del Remei (6 de juliol)

Codorniu (20 de juliol)

Vinyes dels Aspres i Cellar Carles Andreu (14 de setembre)

Organització:



Institut
d'Estudis
Catalans

Amb la col·laboració de:

Laudis
LEGAL, TAX & ADVISORY

helvetia 
Helvetia Compañía Suiza SA
de Seguros y Reaseguros

 **MUSEU DE LA MÚSICA**


Societat Catalana de Musicologia


CASTELL DEL REMEI
CELLER 1780 HISTÒRIC

CODORNÍU

VINYES DELS  ASPRES


CELLER
CARLES ANDREU

Institut d'Estudis Catalans. Carrer del Carme, 47 - 08001 Barcelona